

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

13359 *Llei 32/2014, de 22 de desembre, de Metrologia.*

FELIPE VI

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegem i entenguen esta llei.

Sapieu: que les Corts Generals han aprovat la llei següent i jo la sancione:

PREÀMBUL

I

Han transcorregut més de vint-i-cinc anys des de l'aprovació de la Llei 3/1985, de 18 de març, de Metrologia. En este quart de segle s'han succeït fets molt rellevants que han obligat a successives modificacions parcials del text. Esta llei va constituir al seu dia un important avanç normatiu que va permetre un correcte desenrotllament de la metrologia científica i del control metrològic de l'Estat. La llei va demostrar, a més, una gran flexibilitat i una gran capacitat d'adaptació. Ha arribat, per tant, el moment de promulgar un nou text que aporte coherència a totes aquelles modificacions, facilite la comprensió dels ciutadans, ajude a les administracions públiques en l'aplicació de la normativa metrològica i afavorisca el lliure mercat i la innovació tecnològica. Tot això, partint del respecte per les virtuts del text anterior.

El primer canvi parcial va arribar molt prompte, amb l'ingrés del Regne d'Espanya en el que llavors s'anomenava Comunitats Europees. El dit ingrés es va produir amb efectes de gener de 1986, molt poc després de l'aprovació de la llei, i va obligar a adaptar-la per mitjà del Reial Decret Legislatiu 1296/1986, de 28 de juny, pel qual es modifica la Llei 3/1985, de 18 de març, i s'establix el control metrològic CEE. L'execució del control metrològic de l'Estat va ser una competència progressivament transferida a les comunitats autònomes. El Tribunal Constitucional, a través de les sentències 100/1991, de 13 de maig, sobre la Llei de Metrologia, i 236/1991, de 12 de desembre, sobre els reials decrets de desplegament de la Llei de Metrologia, va establir els aclariments oportuns que han permés, després de solucionar els problemes competencials, que hi haja un important grau de col·laboració entre l'Administració General de l'Estat i les administracions de les comunitats autònomes.

En els anys següents, es va produir de manera gradual un canvi de filosofia per part de la Unió Europea en disciplines i sectors diversos. Una de les afectades per eixos canvis de percepció va ser la metrologia. Es referixen eixos canvis als enfocaments denominats «nou enfocament» i «enfocament global». En el camp metrològic, estos enfocaments es van substanciar inicialment en la Directiva 90/384/CEE del Consell, de 20 de juny de 1990, sobre l'aproximació de les legislacions dels estats membres relatives als instruments de pesada de funcionament no automàtic, que posteriorment ha sigut codificada per la Directiva 2009/23/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 23 d'abril de 2009, relativa als instruments de pesada de funcionament no automàtic, i que al cap del temps i amb un caràcter general ha afectat altres tipus d'instruments per la Directiva 2004/22/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 31 de març de 2004, relativa als instruments de mesura. La seua transposició a l'ordenament espanyol es va dur a terme per mitjà del Reial Decret 889/2006, de 21 de juliol, que regula el control metrològic de l'Estat sobre els instruments de mesura. Este reial decret va fer compatible la nova estructura de fases del control metrològic de l'Estat agrupant en dos («avaluació

de la conformitat» i «instruments en servici») les fases preexistents («aprovació de model» i «verificació primitiva» d'una part i «verificació periòdica» i «verificació després de reparació o modificació» d'una altra).

La incorporació al marc regulador de la Unió Europea de la Directiva 2006/123/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de desembre de 2006, relativa als servicis en el mercat interior, va requerir l'aprovació de dos lleis per a incorporar el seu contingut a l'ordenament espanyol: la Llei 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés a les activitats de servicis i el seu exercici, i, com a conseqüència i complement de l'anterior, la Llei 25/2009, de 25 de desembre, de modificació de diverses lleis per a la seua adaptació a la Llei sobre el lliure accés a les activitats de servicis i el seu exercici. Esta última norma va modificar, al seu torn, en l'article 11 diversos aspectes de la vigent Llei de Metrologia per a adaptar-la tant a la Directiva 2004/22/CE com a la Directiva 2006/123/CE. Concretament, van ser modificats els articles 7, 8 i 13, en els quals es regulen les fases del control metrològic de l'Estat, el Registre de Control Metrològic i el règim d'infraccions.

El plantejament de la Directiva 2006/123/CE tracta de facilitar la llibertat de les empreses i dels ciutadans per a l'exercici de les seues activitats en tot l'àmbit territorial de la Unió Europea, sota la seua responsabilitat, i suprimix nombrosos requisits previs a les actuacions privades. Això requerix que les administracions públiques amb competències executives desplacen la seua actuació cap a la vigilància del mercat.

La nova llei també arreplega la modificació introduïda per la Directiva 2009/137/CE, de la Comissió, de 10 de novembre de 2009, per la qual es modifica la Directiva 2004/22/CE, del Parlament Europeu i del Consell, relativa als instruments de mesura, pel que fa a l'explotació dels errors màxims permesos que s'establixen en els annexos específics dels instruments MOS-001 a MON-005. Esta modificació es va incorporar al nostre ordenament jurídic per mitjà del Reial Decret 1284/2010, de 15 d'octubre, pel qual es modifica el Reial Decret 889/2006, de 21 de juliol, pel qual es regula el control metrològic de l'Estat sobre instruments de mesura.

En el pla científic, la regulació de la Unió Europea es basa en la Directiva del Consell de 20 de desembre de 1979, relativa a l'aproximació de les legislacions dels estats membres sobre les unitats de mesura, que derogava la Directiva 71/354/CEE i que ha sigut successivament modificada per la Directiva 85/1/CEE, del Consell, de 18 de desembre de 1984; la Directiva 89/617/CEE, del Consell, de 27 de novembre de 1989; la Directiva 1999/103/CEE, del Parlament Europeu i del Consell, de 24 de gener de 2000, i la Directiva 2009/3/CEE, del Parlament Europeu i del Consell, d'11 de març de 2009. Esta última va ser transposada al dret espanyol pel Reial Decret 2032/2009, de 30 de desembre, d'unitats de mesura.

L'assimilació per la indústria de l'evolució de la ciència i la tecnologia fa cada vegada més freqüent la utilització de materials de referència en el mesurament de diverses propietats de la matèria orgànica i inorgànica, en la qual els resultats analítics són determinants. Estos materials de referència han de ser elaborats i certificats de manera molt rigorosa per a garantir els mesuraments que, per comparació amb estos, es realitzen. La seua utilització ha sigut objecte de múltiples recomanacions dels organismes internacionals relacionats amb la metrologia científica i legal.

Finalment, cal destacar la importància de la correcta aplicació de procediments tècnics adequats en el calibratge, la verificació i la utilització dels instruments de mesura. Estos procediments poden tindre en si mateixos tanta o més importància que els mateixos instruments, de manera que la seua incorrecta aplicació pot aportar més errors en els mesuraments que els derivats d'estos últims. Per això, la metrologia no tracta només de les unitats de mesura i els instruments amb què es treballa, sinó també, si és el cas, dels procediments i les bones pràctiques que se segueixen en el seu ús.

Per a la redacció del text s'han tingut en compte els criteris de l'Organització Internacional de Metrologia Legal, de la qual Espanya és membre, així com les resolucions de la Conferència General de Pesos i Mesures relacionades amb el Sistema Internacional (SI), l'última reforma del qual procedix de la 23a Conferència de l'any 2007.

II

La present llei consta de vint-i-sis articles, agrupats en sis capítols, una disposició transitòria, una disposició derogatòria i sis disposicions finals.

El capítol I consta d'un sol article i estableix l'objecte de la llei.

Les unitats de mesura es regulen de conformitat amb les resolucions de la Conferència General de Pesos i Mesures, com ja va establir en el seu dia la Llei 3/1985, de 18 de març. Periòdicament, d'acord amb els avanços de la ciència, els acords de la Conferència i les directives de la Unió Europea, s'actualitza esta normativa, actualment continguda en el ja mencionat Reial Decret 2032/2009.

El capítol II es referix al sistema legal de les unitats de mesura. Este capítol està format per cinc articles, 2 a 6, que regulen, respectivament, el sistema i les unitats legals de mesura; els seus noms, i en el cas del temps i la temperatura, escales, símbols i altres regles relatives a l'expressió de les unitats; els patrons nacionals i la disseminació de les unitats de mesura; els materials de referència, i finalment estableix l'obligació d'utilitzar el sistema legal d'unitats de mesura, que és el Sistema Internacional, i que comprén no sols la definició de les unitats del sistema, sinó també els seus noms, escales, símbols, regles d'escriptura i l'expressió dels seus valors i múltiples i submúltiples.

El capítol III (articles 7 a 13) estableix el control metrològic de l'Estat per mitjà de la definició del seu abast, dels elements que se sotmeten a eixe control i de les fases que comprén, la vigilància i inspecció, la declaració responsable dels reparadors i el tractament de les modificacions i reparacions realitzades durant la vida útil dels instruments sotmesos al control metrològic de l'Estat i la regulació metrològica dels productes preenvasats.

El capítol IV està integrat per un únic article, el 14, i es referix a la protecció del patrimoni històric artístic per mitjà de les oportunes restriccions a l'exportació dels instruments i altres objectes metrològics.

El capítol V comprén els articles 15 a 19, en els quals es regula l'organització i l'estructura administrativa dedicada al control metrològic en l'àmbit de l'Administració General de l'Estat, que serà desplegada pel Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme, tenint en compte les funcions específiques del Consell Superior de Metrologia (ja creat per la Llei 3/1985, de 18 de març, i l'estructura, composició i funcionament de la qual està regulada pel Reial Decret 584/2006, de 12 de maig), del Centre Espanyol de Metrologia (creat en l'article 100 de la Llei 31/1990, de 27 de desembre, de Pressupostos Generals de l'Estat, i l'Estatut del qual va ser aprovat pel Reial Decret 1342/2007, d'11 d'octubre) i dels laboratoris a associats a este. Preveu també la possibilitat d'habilitació, per mitjà de la corresponent autorització administrativa, als qui, com a organismes designats als quals al·ludix l'article 19, intervenen en el control metrològic de l'Estat, figura que està prevista en les directives de la Unió Europea i arplega el nostre ordenament en el Reial Decret 889/2006, tant en relació amb instruments amb regulació harmonitzada com pel que fa a instruments amb regulació específica nacional.

El sext i últim capítol, que consta de set articles, del 20 al 26, es referix al règim d'infraccions i sancions, arplega les diverses modificacions de la Llei 3/1985 i té en compte la distribució de competències en la matèria entre l'Estat i les comunitats autònomes. Classifica les sancions en lleus, greus i molt greus. S'establixen els terminis de prescripció de les infraccions i sancions així com la distribució territorial de competències sancionadores i el corresponent procediment.

La disposició transitòria única estableix el mecanisme perquè, fins que no s'aproven les normes de desplegament per a l'habilitació d'organismes, el Centre Espanyol de Metrologia i els altres organismes designats puguen continuar realitzant les activitats pròpies del control metrològic de l'Estat. Així mateix, dóna un termini suficient per a l'adopció de les mesures necessàries per a garantir la plena aplicació del reconeixement interterritorial de les designacions d'organismes.

La disposició derogatòria única deixa sense vigor la Llei 3/1985, de 18 de març, de Metrologia; el Reial Decret Legislatiu 1296/1986, de 28 de juny, que la modifica i estableix el control metrològic CEE; l'article 11 de la Llei 25/2009, de 25 de desembre, de modificació de diverses lleis per a la seua adaptació a la Llei sobre el lliure accés a les activitats de

servici i el seu exercici, i finalment el capítol VI del Reial Decret 889/2006, de 21 de juliol, pel qual es regula el control metrològic de l'Estat sobre els instruments de mesura.

La disposició final primera autoritza el Govern perquè, a proposta del Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme, dicte les disposicions reglamentàries que es requerisquen per al desplegament d'esta llei, i la disposició final segona autoritza el Govern perquè actualitze les quanties de les sancions establides en el capítol VI.

La disposició final quinta es referix al títol competencial, i, finalment, la disposició final sexta estableix que l'entrada en vigor de la llei serà l'endemà de ser publicada en el «Boletín Oficial del Estado».

III

Mereix una menció especial la disposició final tercera, que modifica els articles 4.5, 8.11, 13.1.b, 15, 16, 18, 31 i 34.1 de la Llei 21/1992, de 16 de juliol, d'Indústria, a fi de garantir que els productes i les instal·lacions industrials complixen els requisits que proporcionen un elevat nivell de protecció de l'interés públic en àmbits com la salut i la seguretat en general, la seguretat i salut en el treball, la protecció dels consumidors, la protecció del medi ambient i, en particular, la seguretat industrial.

Per als organismes de control, es va mantindre el règim d'autorització en la transposició de la Directiva 2006/123/CE realitzada per la Llei 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés a les activitats de servicis i el seu exercici, i la Llei 25/2009, de 22 de desembre, de modificació de diverses lleis per a la seua adaptació a la Llei sobre el lliure accés a les activitats de servicis i el seu exercici. No obstant això, la Sentència del Tribunal Suprem de 29 de juny de 2011 va declarar la inaplicabilitat de la necessitat d'autorització administrativa dels organismes de control a falta que l'Estat justificara la concurrència d'una raó imperiosa d'interés general o que estiguera obligat per al compliment de les seues obligacions comunitàries o internacionals.

Segons disposa la Directiva 2006/123/CE, de 12 de desembre de 2006, relativa als servicis en el mercat interior, en les seues consideracions 40 i 56 i en l'article 4, i la Llei 17/2009, de 23 de novembre en l'article 3, el concepte de raons imperioses de necessitat general comprén almenys els àmbits següents: orde públic, seguretat pública i salut pública, protecció del consumidor, protecció dels treballadors, benestar animal, prevenció de frauds, prevenció de la competència deslleial, protecció del medi ambient i de l'entorn urbà i seguretat viària entre altres. En este sentit, cal destacar que l'objecte de la seguretat industrial tal com està establert en l'article 9 de la vigent Llei d'Indústria coincideix plenament amb els àmbits esmentats anteriorment.

D'una altra banda, les activitats i les instal·lacions compreses en l'àmbit d'aplicació d'esta llei es troben en gran part regides per legislació comunitària d'harmonització. Cal mencionar ací el Reglament 765/2008, del Parlament Europeu i del Consell, pel qual s'establixen els requisits d'acreditació i vigilància del mercat relatiu a la comercialització dels productes, especialment en el que concernix a l'acreditació dels organismes d'avaluació de la conformitat. A Espanya, la Llei d'Indústria ho regula en el seu títol III, i en matèria de seguretat industrial n'atribuïx la comprovació a les administracions públiques competents, per si mateixes, o a través d'organismes de control.

En l'àmbit de la seguretat industrial, l'article 15 regula estos organismes de control i estableix amb caràcter bàsic l'exigència que siguen acreditats per una entitat acreditadora. Per mitjà de l'acreditació s'avalua la competència tècnica, la independència i imparcialitat, de manera reglada, basada en criteris clars, objectius, únics i no discriminatoris, i constituïx un element essencial, ja que fa que els requisits exigits per a l'acreditació dels organismes de control siguen únics i vàlids per a tot el territori nacional i vàlids davant de qualsevol autoritat competent.

D'acord amb l'anterior, l'article 15 estableix condicions generals que s'apliquen a l'activitat dels organismes de control, i disposa que l'acreditació de la competència tècnica es realitze a través d'una entitat nacional d'acreditació, i que, una vegada obtinguda esta, serà suficient i proporcionat un règim de declaració responsable.

D'una altra banda, la Sentència 162/2008, de 15 de desembre, de la Sala Primera del Tribunal Constitucional, va declarar inconstitucional i nul l'article 31.3.a) de la Llei 21/1992, de 16 de juliol, d'Indústria.

L'anul·lació de l'article 31.3.a), que establia com a infracció lleu l'incompliment de qualsevol altra prescripció no inclosa en els apartats anteriors de la Llei 21/1992, de 16 de juliol, d'Indústria, té com a resultat que per als incompliments de seguretat detectats en les inspeccions, que no es troben tipificats com a infraccions greus en l'apartat 2 d'eixe mateix article 31, en l'actualitat no es tinga un mecanisme de control i sanció adequat. Addicionalment, el temps transcorregut des de la publicació de la Llei d'Indústria fa necessari adaptar la tipificació tant de les infraccions lleus, de les greus i de les molt greus.

A més, convé modificar els articles 8, 13 i 16 a fi d'alinejar-los amb el que estableix la Llei 20/2013, de 9 de desembre, de garantia de la unitat de mercat. En concret, es modifica l'article 8.11 per a adaptar la definició d'acreditació a la definició donada per la Llei 20/2013, de garantia de la unitat de mercat. Així mateix, correspon modificar l'article 13.1.b) a fi d'eliminar el terme «autoritzat» per a instal·ladors o conservadors. Igualment, correspon modificar l'article 16 per a eliminar el terme «autoritzats» dels organismes de control, substituint-lo pel terme «habilitat», i indicar que la supervisió dels organismes de control es durà a terme tal com estableix la Llei 20/2013.

Un altre dels fins perseguits amb la modificació de la Llei 21/1992 és aconseguir els objectius de desindexació, per la qual cosa s'ha de reformar el paràgraf quint de l'article 34.1 a fi d'evitar que l'actualització de l'import de les sancions estiga referenciat a l'índex de preus al consum.

Finalment, es modifica l'article 18 de la Llei d'Indústria, que fa referència al Consell de Coordinació de la Seguretat Industrial. L'experiència de funcionament del Consell i de la seua Comissió Permanent fa convenient la modificació del dit article, per a fer-lo més operatiu i eficient, així com a fi de redefinir les funcions a dur a terme pel dit Consell.

IV

Esta llei es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.12a de la Constitució, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva per a dictar la legislació sobre pesos i mesures i determinar l'hora oficial.

S'exclou de l'anterior l'article 14, que s'empara en l'article 149.1.28a de la Constitució, que atribueix a l'Estat la competència sobre defensa del patrimoni cultural, artístic i monumental espanyol contra l'exportació i l'espoliació.

També se n'exclou la disposició final tercera, que es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.13a de la Constitució, que atribueix a l'Estat la competència sobre bases i la coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica, sense perjudi de les competències de les comunitats autònomes en matèria d'indústria.

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 1. *Objecte.*

Constituïx l'objecte de la present llei l'establiment i l'aplicació del sistema legal d'unitats de mesura, així com la fixació dels principis i de les normes generals a què ha d'ajustar-se l'organització i el règim jurídic de l'activitat metrològica a Espanya.

CAPÍTOL II

Sistema legal d'unitats de mesura*Article 2. Sistema i unitats legals de mesura.*

1. El sistema legal d'unitats de mesura és el Sistema Internacional d'Unitats (SI), adoptat per la Conferència General de Pesos i Mesures, vigent a la Unió Europea. Comprén la definició de les unitats del Sistema Internacional i les d'utilització autoritzada, els seus noms i símbols, les seues regles d'escriptura, les escales de temps i temperatura i les regles d'expressió dels seus valors i per a la formació de múltiples i submúltiples. El sistema legal d'unitats de mesura és d'ús obligatori a Espanya.

2. Són unitats legals de mesura les unitats bàsiques i derivades del Sistema Internacional d'Unitats.

3. Les unitats bàsiques són:

Magnitud	Nom	Símbol
Longitud	metre	m
Massa	quilogram	kg
Temps	segon	s
Intensitat de corrent elèctric	ampere	A
Temperatura termodinàmica	kelvin	K
Quantitat de substància	mol	mol
Intensitat lluminosa	candela	cd

4. Les unitats derivades es formen a partir de productes de potències d'unitats bàsiques.

5. El Govern, mitjançant un reial decret, amb caràcter general o en sectors específics i de conformitat amb les resolucions de la Conferència General de Pesos i Mesures, podrà autoritzar l'ús d'unitats que, inclús no pertanyent al Sistema Internacional, puguen utilitzar-se conjuntament amb este. De la mateixa manera podran utilitzar-se altres unitats de mesura l'ús de les quals estiga previst per convenis o acords internacionals que vinculen Espanya.

Article 3. Noms, símbols i altres regles relatives a l'expressió de les unitats de mesura.

Correspon al Govern, mitjançant un reial decret i de conformitat amb les resolucions de la Conferència General de Pesos i Mesures i amb la normativa de la Unió Europea, l'establiment de les definicions de les unitats bàsiques i derivades, dels seus noms i símbols, de les escales de temps i temperatura, de les regles d'escriptura dels símbols i noms de les unitats i de les regles d'expressió dels valors de les magnituds i per a la formació dels múltiples i submúltiples de les unitats.

Article 4. Patrons nacionals i disseminació de les unitats de mesura.

1. L'obtenció, conservació, desenrotllament i disseminació de les unitats de mesura i de les escales de temps i temperatura és competència de l'Administració General de l'Estat i s'efectuarà prenent en consideració les recomanacions científiques i tècniques derivades dels convenis internacionals subscrits per Espanya. L'hora oficial s'establirà, per un reial decret, amb referència a l'escala de temps universal coordinat materialitzada pel Reial Institut i Observatori de l'Armada a San Fernando.

2. Per al compliment del que disposa l'apartat anterior, els òrgans de l'Administració General de l'Estat competents en matèria metrològica podran subscriure convenis de cooperació i col·laboració amb entitats públiques i privades, i exerciran en tot cas la direcció i coordinació dels treballs corresponents.

3. Els patrons de les unitats declarats com a tals, custodiats, conservats i mantinguts per l'Administració General de l'Estat, són els patrons nacionals dels quals es deriven tots els altres. Correspon al Govern, mitjançant un reial decret, declarar els patrons nacionals de les unitats bàsiques.

4. Correspon al Govern, mitjançant un reial decret, determinar les condicions de traçabilitat, exactitud i incertesa que els patrons i instruments de mesura han de satisfer a fi d'obtenir la uniformitat i credibilitat dels mesuraments.

Article 5. *Materials de referència.*

1. Són materials de referència aquells suficientment homogenis i estables respecte a propietats especificades, de manera que siguin aptes per al seu ús en un mesurament o en un examen de propietats qualitatives. Els materials de referència certificats han d'anar sempre acompanyats de la documentació que proporcione informació sobre un o més valors de les propietats especificades per als quals es detalle la seua incertesa i traçabilitat associada.

2. Correspon al Govern, mitjançant un reial decret, determinar les exigències de traçabilitat i certificació que han de satisfer els materials de referència a fi d'obtenir la uniformitat i credibilitat dels mesuraments en què s'utilitzen.

Article 6. *Utilització del sistema legal d'unitats de mesura.*

1. Es prohibix emprar, excepte en els supòsits a què es fa referència en l'article 2.5, unitats de mesura diferents de les legals per a la mesura de les magnituds en els àmbits que puguen afectar l'interès públic, la salut i la seguretat pública, l'orde públic, la protecció del medi ambient, l'activitat econòmica, la protecció dels consumidors i usuaris, la recaptació de tributs, el càlcul d'aranzels, cànon, sancions administratives, realització de peritatges judicials, establiment de les garanties bàsiques per a un comerç lleial i totes aquelles activitats que es determinen amb caràcter reglamentari.

2. El sistema educatiu haurà de vetlar per l'ensenyança del sistema legal d'unitats de mesura al nivell que corresponga.

3. Hi ha indicació suplementària quan una indicació expressada conforme al sistema legal va acompanyada d'una o diverses indicacions expressades en altres unitats. La indicació en unitats del sistema legal haurà de ser sempre predominant i clarament diferenciada de la suplementària.

4. Mitjançant un reial decret podrà exigir-se que en els instruments de mesura figuren indicacions de magnitud en una sola unitat de mesura legal.

CAPÍTOL III

Control metrològic de l'Estat

Article 7. *Control metrològic de l'Estat.*

De conformitat amb la normativa de la Unió Europea i amb les resolucions de l'Organització Internacional de Metrologia Legal, el control metrològic de l'Estat és el conjunt d'activitats que contribuïxen a garantir la certesa i la correcció del resultat dels mesuraments, regulant les característiques que han de tindre els instruments, els mitjans, els materials de referència, els sistemes de mesura i els programes informàtics relacionats amb el mesurament; els procediments adequats per a la seua utilització, manteniment, avaluació i verificació; així com la tipologia i les obligacions dels agents intervinents.

Article 8. *Elements sotmesos al control metrològic de l'Estat.*

1. Els instruments, mitjans, materials de referència, sistemes de mesura i programes informàtics que servisquen per a mesurar o comptar i que siguin utilitzats per raons d'interès públic, salut i seguretat pública, orde públic, protecció del medi ambient,

protecció o informació als consumidors i usuaris, recaptació de tributs, càlcul d'aranzels, cànon, sancions administratives, realització de peritatges judicials, establiment de les garanties bàsiques per a un comerç lleial, i totes aquelles que es determinen amb caràcter reglamentari, estaran sotmesos al control metrològic de l'Estat en els termes que s'establisca en la seua reglamentació específica.

2. Quan així es determine en la reglamentació específica de cada instrument, serà possible la utilització d'instruments testimoni, amb característiques metrològiques o requisits de verificació especials, que estiguen a disposició dels ciutadans per a la comprovació de les mesures efectuades per altres instruments situats en el mateix recinte. En eixe cas, podran ampliar-se per la seua regulació específica els períodes de la verificació periòdica dels instruments instal·lats en l'àmbit d'influència de l'instrument testimoni.

3. Quan els costos associats al control metrològic d'instruments en servici siguen semblants o superiors als de reposició de l'instrument, podrà establir-se reglamentàriament un període màxim de vida útil i, o, la seua prohibició de reparació o modificació. També podrà establir-se reglamentàriament un període de caducitat per a la utilització dels materials de referència.

4. Es determinaran reglamentàriament la modalitat i l'abast del control aplicable en cada cas, així com els principis i les normes generals de la designació i supervisió dels agents que hi intervenen. També podran determinar-se reglamentàriament els mètodes i procediments d'utilització, ajust, calibratge, avaluació i verificació.

En tot cas, es tindrà en compte que les mesures de control hauran de ser proporcionades en relació amb l'interés públic perseguit, així com que puguen complir-se de la manera menys costosa per als operadors econòmics.

5. Les actuacions de control metrològic dutes a terme per l'administració pública competent i els documents reglamentaris emesos per una autoritat competent o, d'acord amb el que preveu esta llei, pels agents o organismes designats que intervenen en el control metrològic de l'Estat, seran vàlids i eficaços en tot el territori nacional.

6. Gaudiran de presumpció d'exactitud de mesura, excepte prova en contra, els mesuraments realitzats amb instruments o sistemes de mesura sotmesos a control metrològic de l'Estat que hagen superat les fases de control metrològic que els siguen aplicables.

7. Reglamentàriament s'establirà el règim de marcatge i precintatge dels instruments i sistemes de mesura sotmesos al control metrològic, que haurà de proporcionar informació clara i precisa als ciutadans, consumidors i usuaris i a les autoritats inspectores sobre la seua avaluació de la conformitat i estat de verificació. Els precintes col·locats d'acord amb la reglamentació aplicable seran vàlids i eficaços en tot el territori nacional.

Article 9. *Fases del control metrològic de l'Estat.*

1. El control previst en l'article anterior comprén la fase d'avaluació de la conformitat i la fase de control metrològic d'instruments en servici.

2. En la fase d'avaluació de la conformitat, es comprova el compliment dels requisits reglamentaris que els instruments, aparells, mitjans, materials de referència i sistemes de mesura han de satisfer en la seua primera utilització.

3. La fase de control metrològic d'instruments en servici pot comprendre, segons corresponga en cada cas, verificacions després de reparació, verificacions després de modificació i verificacions periòdiques. La dita fase té com a objecte comprovar i confirmar que un instrument o sistema de mesura en servici manté el compliment de requisits reglamentaris concordants amb els originals.

4. Els instruments i sistemes de mesura sotmesos al control metrològic de l'Estat però no regulats en fase de control metrològic d'instruments en servici hauran de respectar, mentres es continuen utilitzant, els errors màxims permesos en la seua avaluació de la conformitat.

5. Les administracions públiques competents per a l'execució de la legislació sobre metrologia seran les responsables del compliment del que disposa este capítol respecte al control metrològic de l'Estat.

Article 10. *Vigilància i inspecció.*

1. Les administracions públiques competents podran comprovar en qualsevol moment per si mateixes, d'ofici o a instància de part interessada, el compliment dels requisits legalment i reglamentàriament establits per als instruments, mitjans, materials de referència, sistemes de mesura i programes informàtics sotmesos a control metrològic de l'Estat.

2. Els funcionaris que duguen a terme les actuacions d'inspecció a què es referix l'apartat anterior tindran la condició d'agents de l'autoritat i, com a tals, en l'exercici de les seues funcions, podran accedir a qualsevol instal·lació o dependència pública o privada relacionada amb l'objecte de la seua inspecció, respectant en tot cas la inviolabilitat del domicili constitucionalment protegit.

3. Les entitats públiques i les empreses privades estan obligades a permetre l'accés del personal inspector als llocs, vehicles i instal·lacions on el control metrològic ha d'efectuar-se, així com a facilitar la realització de les operacions que es requerisquen.

4. Els fets constatats pels funcionaris encarregats de les tasques d'inspecció realitzades en l'exercici de les seues funcions i que es formalitzen en un document públic observant els requisits legalment establits tindran valor probatori, sense perjudi de les proves que en defensa dels respectius drets o interessos puguen assenyalar o aportar els mateixos administrats.

5. Quan a resultes d'una inspecció o verificació es determine que un instrument funciona incomplint allò que disposa la seua reglamentació específica, o superant els errors màxims permesos, o que presenta signes d'haver sigut manipulat, les administracions públiques hauran d'impedir la seua posada en servici o procedir a la seua immediata retirada del servici, segons corresponga.

Article 11. *Declaració responsable dels reparadors d'instruments sotmesos al control metrològic.*

1. Els qui reparen o modifiquen instruments sotmesos al control metrològic presentaran, amb anterioritat a l'inici de l'activitat, davant de l'autoritat competent, una declaració responsable sobre la disponibilitat dels mitjans tècnics, el compliment dels requisits relatius als procediments de treball i la qualificació tècnica i professional del seu personal, en els termes que es determinen reglamentàriament.

2. La declaració responsable habilita, des del dia de la presentació, per a l'exercici de l'activitat de què es tracte en tot el territori espanyol i amb una duració indefinida. Qualsevol modificació sobrevinguda haurà de ser comunicada a l'administració competent. No serà necessària la presentació de la declaració responsable per a les entitats reparadores establides en un altre estat membre de la Unió Europea que presten els seus servicis en règim de lliure prestació en territori espanyol.

Article 12. *Reparació o modificació d'instruments sotmesos al control metrològic de l'Estat.*

1. Es considera reparació d'un instrument o sistema de mesura tota intervenció, conseqüència d'una avaria, que requerisca alçament de precintes i el torne al seu estat original. Es considera modificació la intervenció que substituïx o altera parts, elements o mòduls de l'instrument o sistema per altres de diferents dels que disposava en el moment de la seua avaluació inicial.

2. Quan la verificació després de la reparació o modificació haja sigut reglamentàriament establida, la intervenció en un instrument que requerisca alçament de

precintes impedirà la seua posada en servici fins que no haja superat la corresponent verificació.

3. No obstant això, les disposicions específiques reguladores del control metrològic de l'Estat per a cada tipus d'instrument o sistema de mesura podran establir, atenent les repercussions de la seua utilització, la possibilitat de la seua posada en servici després d'una reparació o modificació, i a l'espera de la corresponent verificació, sota la responsabilitat i els precintes de qui els repare o modifique. Esta posada en servici requerirà, en tot cas, la sol·licitud prèvia de verificació a l'autoritat competent.

4. Quan l'avaluació de la conformitat d'un instrument sotmés al control metrològic de l'Estat no requerisca una certificació per tercera part de cada unitat de producte, no serà necessària la verificació després de la reparació en els casos en què eixe instrument siga reparat pel responsable de la seua posada en mercat i servici, i precintat per ell amb els precintes que l'identifiquen i sempre que la intervenció no supose una modificació del dit instrument. La reparació que es duga a terme en estos termes no podrà alterar el termini de verificació periòdica.

Article 13. *Productes preenvasats.*

1. Els productes preenvasats hauran de complir les condicions establides en els corresponents reglaments metrològics sobre el control del seu contingut.

2. Els productes preenvasats exhibiran en el seu envàs, embolcall o etiqueta la indicació de la quantitat de matèria o mercaderia que continguen, que haurà d'expressar-se de conformitat amb el sistema legal d'unitats de mesura, amb caràcters llegibles i en llocs en què s'aprecie fàcilment.

CAPÍTOL IV

Protecció del patrimoni històric

Article 14. *Exportació de determinats objectes metrològics.*

L'eixida del territori espanyol dels pesos, balances, instruments i, en general, de qualsevol classe d'objectes metrològics que formen part del patrimoni històric espanyol, es regirà d'acord amb la normativa específica estatal i europea en matèria de protecció del patrimoni cultural.

CAPÍTOL V

Organització

Article 15. *Competències.*

1. Les competències que, d'acord amb la present llei, corresponen a l'Administració General de l'Estat seran exercides pel Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme, a través, si és el cas, de l'organisme adscrit a este, o a proposta seua, sense perjudi de les funcions que, per raó de la seua competència específica, hagen de desenrotllar altres departaments ministerials.

2. Les competències en l'execució del control metrològic de l'Estat que hagen sigut transferides seran exercides per l'òrgan que cada comunitat autònoma determine.

Article 16. *El Consell Superior de Metrologia.*

1. El Consell Superior de Metrologia, òrgan col·legiat de caràcter interministerial adscrit al Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme, en el qual s'integren representants de les administracions de les comunitats autònomes i de l'Administració local, és l'òrgan superior d'assessorament i coordinació en matèria de metrologia científica, tècnica, històrica i legal.

2. El Consell Superior de Metrologia podrà elaborar directrius tècniques i de coordinació que completen i precisen les normes que regulen el control metrològic de l'Estat i que asseguruen la coordinació i excel·lència dels laboratoris depositaris de patrons nacionals i la més eficaç aplicació de les dites normes. El Consell vetlarà especialment per garantir la unitat de mercat d'acord amb la normativa vigent.

Les directrius mencionades seran obligatòries per a les persones físiques o jurídiques que executen les activitats i presten els servicis vinculats a l'àmbit de la metrologia.

L'aprovació de les directrius es durà a terme mitjançant una resolució del secretari general d'Indústria i de la Xicoteta i Mitjana Empresa, dictada a proposta del Consell Superior de Metrologia, amb l'audiència prèvia als interessats i l'informe de la Secretaria General Tècnica del Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme. Serà requisit d'exigibilitat del compliment de les directrius la seua prèvia publicació en el «Boletín Oficial del Estado».

Les dites directrius tècniques seran desplegadas pels òrgans del Consell Superior de Metrologia.

3. El Consell Superior de Metrologia podrà aprovar guies pràctiques sobre mètodes i procediments relacionats amb els processos de mesurament, verificació o assaig, que seran difoses pel Centre Espanyol de Metrologia. Estes guies, que no tindran valor normatiu, tindran el caràcter de recomanacions de bones pràctiques i de criteris orientatius per als seus destinataris.

Les actuacions dels laboratoris i agents, executant les activitats descrites en les guies, gaudiran de presumpció de correcció tècnica quan es realitzen d'acord amb estes.

4. Mitjançant un reial decret es determinaran la composició, l'organització i les regles de funcionament del Consell Superior de Metrologia.

5. El Centre Espanyol de Metrologia prestarà al Consell Superior de Metrologia el suport tècnic i administratiu que necessite per a l'eficaç compliment dels seus fins.

Article 17. *El Centre Espanyol de Metrologia.*

1. El Centre Espanyol de Metrologia, organisme autònom adscrit al Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme, és l'institut nacional de metrologia d'Espanya. En l'àmbit internacional, es relaciona com a tal amb els instituts nacionals dels restants països i, sense perjudi de les competències del Ministeri d'Assumptes Exteriors i de Cooperació, representa l'Estat davant de les organitzacions internacionals de metrologia. Es regix per la seua llei fundacional i pel seu estatut i exercix les funcions corresponents de l'Administració General de l'Estat en matèria metrològica.

2. Són laboratoris associats al Centre Espanyol de Metrologia aquells que, per raons d'especialització científica i tècnica, siguen designats per un reial decret del Consell de Ministres com a tals i com a depositaris de patrons nacionals de les unitats de certes magnituds. Els laboratoris associats actuaran en el camp metrològic davall la coordinació funcional del Centre Espanyol de Metrologia. El Centre Espanyol de Metrologia podrà subscriure convenis amb els laboratoris associats per a la millora en la disseminació de les unitats i, si és el cas, de les escales, amb traçabilitat al patró nacional.

3. El Centre Espanyol de Metrologia podrà subscriure convenis en què designe laboratoris col·laboradors que, sense ser depositaris de patrons nacionals, exercisquen activitats metrològiques en magnituds o rangs de mesura determinats que requerisquen instal·lacions de disseny i especificacions singulars.

4. El Centre Espanyol de Metrologia és l'organisme de cooperació administrativa en matèria metrològica. Rep informació dels agents i les autoritats que intervenen en el control metrològic de l'Estat i la distribuïx o publica per a possibilitar la seua eficaç aplicació en tot el territori; fomenta la col·laboració entre les autoritats i agents intervinents i facilita formació i suport científic i tècnic adequat a les seues necessitats. Com a organisme de cooperació administrativa vetlarà, en particular, per garantir la unitat de mercat, de conformitat amb la normativa vigent.

5. El Centre Espanyol de Metrologia impulsarà el desenrotllament del Sistema Metrològic Nacional i les bones pràctiques dels qui hi intervenen, vetlarà per l'excel·lència dels patrons nacionals i materials de referència i la seua adequació a l'estat de la ciència i

la tecnologia, fomentarà la formació d'especialistes en metrologia i garantirà la utilització correcta dels sistemes de mesurament i del Sistema Internacional d'Unitats en la societat.

Article 18. *Registre de Control Metrològic.*

1. El Registre de Control Metrològic serà de caràcter públic. S'hi hauran d'inscriure les dades relatives a les persones o entitats que fabriquen, importen, comercialitzen, reparen o cedisquen en arrendament els instruments o sistemes sotmesos al control metrològic de l'Estat i les seues modificacions. De la mateixa manera, també seran inscrites en el Registre de Control Metrològic les persones o entitats que intervinguen en les fases del control metrològic establides en l'article 9 d'esta llei.

2. El Registre de Control Metrològic és un registre únic d'abast nacional, les dades del qual estan centralitzades en el Centre Espanyol de Metrologia, del qual depén. Les actuacions pròpies de la gestió d'este registre corresponen a les administracions públiques competents.

3. La inscripció en el Registre de Control Metrològic serà realitzada d'ofici per l'administració competent a partir de la informació aportada pels subjectes en el moment de la inscripció de la primera operació que realitzen, en el tràmit de la seua designació per a la seua intervenció en el control metrològic, o en la declaració responsable que s'establix en l'article 11 d'esta llei.

Article 19. *Organismes designats.*

1. Les entitats que realitzen les avaluacions de la conformitat o les verificacions relacionades amb l'execució del control metrològic de l'Estat tindran la consideració d'organismes designats als efectes d'esta llei i seran habilitades per al desenrotllament de la seua activitat per les administracions públiques competents per a l'exercici d'eixes funcions. Són organismes notificats els que actuen en l'avaluació de la conformitat dels instruments sotmesos a la legislació harmonitzada per la Unió Europea. Els organismes de control metrològic actuen en l'avaluació de la conformitat dels instruments sotmesos a legislació nacional. Els organismes autoritzats de verificació metrològica actuen en la fase d'instruments en servici.

El procediment per a la designació d'estos organismes i el seu règim d'incompatibilitats seran regulats per un reial decret.

2. Seran requisits essencials per a la designació d'estos organismes la comprovació de la seua independència i qualificació tècnica.

Les administracions públiques competents vetllaran per la independència de les entitats i empreses privades o persones físiques que designen quant a la seua falta de vinculació amb els que actuen amb la fabricació, comercialització, reparació, manteniment i utilització dels instruments sotmesos a control. Es presumirà la seua independència quan es tracte d'administracions públiques o organismes i entitats de titularitat pública.

La qualificació tècnica es presumirà per al Centre Espanyol de Metrologia i per als que siguen acreditats a este efecte per l'Entitat Nacional d'Acreditació. Les administracions públiques competents podran apreciar la qualificació per altres mitjans en els supòsits que es determinen reglamentàriament.

3. Les administracions públiques competents atorgaran la corresponent autorització a aquelles entitats que complisquen els requisits a què es referix l'apartat anterior, de conformitat amb el procediment que establisquen.

Els organismes designats podran actuar en tot el territori nacional i els seus certificats i altres documents reglamentaris per al control metrològic de l'Estat tindran validesa i eficàcia en qualsevol lloc del territori nacional.

4. Els organismes designats estaran obligats a subscriure una assegurança de responsabilitat civil o una altra garantia equivalent que cobrisca els danys que puguen provocar en l'exercici de la seua activitat, en els supòsits i amb l'abast que siga determinat per un reial decret.

CAPÍTOL VI

Règim d'infraccions i sancions

Article 20. *Responsables.*

Incorreran en responsabilitat, als efectes del que disposa este capítol, les persones físiques o jurídiques que realitzen per acció o omissió fets constitutius d'infracció d'acord amb el que disposa esta llei.

Article 21. *Infraccions.*

1. Les accions i omissions que s'especifiquen en l'article següent es consideraran infraccions a esta llei i implicaran la corresponent responsabilitat administrativa per als seus autors, sense perjudi de la responsabilitat exigible en via penal, civil o d'un altre tipus a què puguem donar lloc.

2. No podrà imposar-se en cap cas una doble sanció administrativa pels fets que hagen sigut sancionats, en els casos en què s'aprecie identitat del subjecte, fet i fonament.

3. L'administració pública que durà a terme la tramitació del procediment sancionador serà aquella competent en el lloc on es trobe l'instrument de mesura en el moment en què es va produir l'acció que done lloc a l'expedient sancionador.

Article 22. *Classificació de les infraccions.*

1. Són infraccions lleus:

a) Mancar el titular de l'instrument dels documents legalment o reglamentàriament exigibles a este o mancar l'instrument de les identifications legalment o reglamentàriament exigibles, o posseir-les de manera tal que siguen difícilment visibles o llegibles per part dels consumidors o usuaris dels servicis d'aquell i dels agents o funcionaris en l'exercici d'una acció inspectora per compte de l'administració pública competent.

b) Fabricar, importar, distribuir o comercialitzar un instrument o sistema de mesura que no vaja acompanyat de la documentació legalment o reglamentàriament exigible, o sense les identifications i marcatges legalment o reglamentàriament exigibles, o posseir-les de manera tal que siguen difícilment visibles o llegibles per part dels consumidors o usuaris dels servicis d'aquell, així com dels agents o funcionaris en l'exercici d'una acció inspectora.

c) Modificar o incomplir les condicions o requisits no essencials que van donar lloc a l'atorgament de les autoritzacions o habilitacions administratives necessàries per a protegir la fabricació, comercialització, reparació, modificació, o ús dels instruments de mesura.

d) Modificar o incomplir condicions o requisits no essencials manifestats en la declaració responsable prèvia a l'actuació com a reparador.

e) Proporcionar informació als ciutadans en unitats de mesura no incloses en el sistema legal.

f) Emprar instruments que, estant sotmesos per regulació específica al control metrològic de l'Estat en les fases determinades en esta llei, no hagen superat este control, sempre que no es pose en risc l'interés públic protegit.

2. Són infraccions greus:

a) Obstruir les actuacions inspectores de control metrològic, així com negar-se o resistir-se injustificadament a exhibir o proporcionar als funcionaris encarregats de les actuacions inspectores els instruments, documents o dades que aquells reclamen en l'exercici de la seua funció inspectora.

b) Fabricar, importar, distribuir, comercialitzar o emprar instruments que, estant sotmesos per regulació específica al control metrològic de l'Estat en les fases

determinades en esta llei, no hagen superat les dites fases, quan posen en risc l'interés públic protegit.

c) Mantindre en servici un instrument sense els precintes reglamentàriament establits o alçar-los de manera no autoritzada.

d) Utilitzar un instrument de mesura amb coneixement que els seus errors superen els màxims reglamentàriament permesos.

e) Utilitzar unitats de mesura no incloses en el sistema legal amb fins publicitaris, en els manuals d'utilització dels béns o per a la realització de transaccions comercials, sempre que la dita utilització no constituïska una infracció molt greu.

f) Incomplir els requisits reglamentàriament establits per als organismes designats per a interindre en el control metrològic de l'Estat, així com no informar l'administració pública competent que el va designar de qualsevol modificació que puga afectar estos requisits.

g) No tindre els patrons o materials de referència que s'hagen establits com a obligatoris, o posseir-los sense la traçabilitat exigible que garantisca la seua fiabilitat, o negar-se, sense causa justificada, a proporcionar-los a aquells usuaris que sol·liciten fer-ne un ús reglamentari.

h) Falsejar originàriament o sobrevingudament les dades contingudes en la comunicació o declaració responsable, així com incomplir les obligacions previstes en l'article 11 d'esta llei respecte a la dita declaració responsable.

i) Col·locar indegudament el marcatge CE i el marcatge addicional de metrologia o un marcatge nacional, així com utilitzar marcatges o etiquetes amb dissenys no reglamentaris o que induïsqen a confusió.

j) Emetre certificats o informes el contingut dels quals no s'ajuste a la realitat.

k) Verificar, comprovar, assajar o provar, per part dels organismes designats, de manera incompleta o amb resultats inexactes, per una insuficient constatació dels fets o per la deficient aplicació de normes tècniques.

l) Ajustar indegudament els errors dels instruments després de la seua reparació o modificació, encara que es mantinguen dins dels errors màxims permesos.

m) Utilitzar procediments tècnics diferents dels reglamentats i alçar precintes o precintat en moments o amb mitjans que no estiguen reglamentàriament autoritzats.

n) Entregar precintes o codis informàtics, per part dels qui tenen legitimitat per a col·locar-los, a altres persones no autoritzades per al seu ús.

ñ) Reincidir en una falta lleu per la qual s'haja sigut sancionat en el termini dels dos anys anteriors a la seua comissió.

3. Són infraccions molt greus:

a) Realitzar activitats regulades per esta llei sobre instruments de mesura sotmesos al control metrològic de l'Estat sense haver obtingut les autoritzacions i designacions administratives corresponents, o sense haver presentat, si és el cas, la declaració responsable.

b) Posar en servici instruments que per no haver superat les diferents fases de control metrològic de l'Estat, s'hagen declarat fora de servici, o s'haja prohibit la seua utilització, fins que no s'esmenen els defectes que van donar lloc a l'adopció de les dites mesures.

c) Continuar realitzant les activitats pròpies d'una designació, reconeixement o habilitació administrativa després que esta s'haja revocat.

d) Realitzar qualsevol manipulació sobre un instrument, a fi de modificar fraudulentament el resultat de la mesura.

e) Utilitzar precintes, per part de qualsevol dels agents implicats, que no s'ajusten al que s'establix reglamentàriament.

f) Conduir-se per acció o omissió de manera que implique un engany o s'induïska a error als consumidors.

g) Conduir-se per acció o omissió de manera que es provoquen falsos resultats de mesura que impliquen riscos per a la salut, la vida o la seguretat de les persones.

- h) Conduir-se per acció o omissió de manera que es provoquen falsos resultats de mesura que impliquen riscos per al medi ambient.
- i) Envasar, distribuir, importar o vendre productes preenvasats els continguts dels quals siguen inferiors als nominals menys els errors màxims permesos.
- j) Reincidir en una falta greu per la qual s'haja sigut sancionat en el termini dels dos anys anteriors a la comissió d'esta.

Article 23. Sancions.

1. En la imposició de les sancions tipificades en l'article anterior s'haurà de guardar la deguda adequació entre la gravetat del fet constitutiu de la infracció i la sanció aplicada segons el barem següent:

- a) Les infraccions lleus se sancionaran amb una multa de fins a 5.000 euros.
- b) Les infraccions greus se sancionaran amb una multa de 5.001 a 90.000 euros.
- c) Les infraccions molt greus se sancionaran amb una multa de 90.001 a 600.000 euros.

2. Quan de la infracció sancionable se n'haja derivat una perjudicació per a tercers, per a les administracions públiques o per al medi ambient, o lucre per a l'infractor, els imports anteriors s'elevaran de la manera següent:

- a) Les infraccions greus se sancionaran com a mínim amb 5.001 euros o, si el perjudicació causat o el lucre obtingut és major, amb l'import estimat dels danys ocasionats o el lucre obtingut i, com a màxim, amb la xifra resultant de multiplicar per 1,5 l'import estimat dels danys ocasionats o el lucre obtingut amb el límit màxim de 90.000 euros.
- b) Les infraccions molt greus se sancionaran com a mínim amb 90.001 euros o, si el perjudicació causat o el lucre obtingut és major, amb l'import estimat dels danys ocasionats o el lucre obtingut i, com a màxim, amb la xifra resultant de multiplicar per 2 l'import estimat dels danys ocasionats o el lucre obtingut amb el límit màxim de 600.000 euros.

3. La quantia específica de la sanció a imposar per la comissió de cada infracció es determinarà atenent els criteris de risc per a la salut, la importància del dany o el deteriorament causats, la posició en el mercat de l'infractor, la quantia del benefici obtingut, el grau d'intencionalitat, la gravetat de l'alteració social produïda, i, en el cas de les infraccions molt greus, la reiteració en la comissió de les infraccions quan els seus autors hagen sigut sancionats per una infracció de la mateixa gravetat en el termini dels dos anys anteriors a la comissió de l'última.

4. Les sancions aplicables als organismes designats per a l'execució del control metrològic de l'Estat podran portar com a accessòria la inhabilitació per a l'exercici de l'activitat per un període no inferior a un any ni superior a dos en cas d'infraccions greus, ni superior a cinc anys en cas d'infraccions molt greus.

5. Les resolucions administratives sancionadores podran acordar igualment el decomís dels aparells i instruments.

6. L'autoritat que impose la sanció podrà acordar la publicació de les sancions imposades, a través dels mitjans que es consideren oportuns, una vegada que estes hagen adquirit fermesa en via administrativa, o si és el cas jurisdiccional, així com els noms, cognoms o la denominació o raó social de les persones físiques o jurídiques responsables i l'índole i naturalesa de les infraccions.

Article 24. Prescripció d'infraccions i sancions.

1. El termini de prescripció de les infraccions previstes en esta llei serà de tres anys per a les molt greus, de dos per a les greus i de sis mesos per a les lleus, a comptar de la seua total consumació. El còmput del termini de prescripció s'iniciarà en la data en què s'haja comés la infracció, o si es tracta d'una activitat continuada, en la data del seu cessament.

Interromprà la prescripció la iniciació, amb coneixement de l'interessat, del procediment sancionador, i es reprendrà el termini de prescripció si l'expedient sancionador està paralitzat durant més d'un mes per una causa no imputable al presumpte responsable.

2. El termini de prescripció de la sanció prevista en l'article 23 d'esta llei serà de tres anys per a les molt greus, de dos anys per a les greus i d'un any per a les lleus, a comptar de l'endemà del dia en què adquirisca fermesa la resolució per la qual s'imposa la sanció.

Interromprà la prescripció la iniciació, amb coneixement de l'interessat, del procediment d'execució, i tornarà a transcórrer el termini si aquell està paralitzat durant més d'un mes per causa no imputable a l'infractor.

Article 25. *Competència per a resoldre.*

Quan les infraccions es cometen en llocs del territori nacional on no han sigut transferides a la corresponent comunitat autònoma les competències executives en matèria de metrologia, la imposició de les sancions per la comissió de les infraccions lleus i greus previstes en esta llei correspondrà al titular de la Secretaria General d'Indústria i de la Xicoteta i Mitjana Empresa. En el mateix supòsit, la imposició de les sancions per la comissió de faltes molt greus correspondrà al titular del Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme.

Article 26. *Procediment.*

1. La imposició de les sancions administratives s'ajustarà al procediment regulat pel Reial Decret 1398/1993, de 4 d'agost, pel qual s'aprova el Reglament del Procediment per a l'Exercici de la Potestat Sancionadora.

2. En cas d'incoar-se un procediment sancionador, podrà ser acordat preventivament el segrest o el precintatge dels instruments o aparells de mesura, a resultes de la decisió de l'autoritat administrativa o judicial que conega l'assumpte.

3. El termini màxim per a la resolució i notificació dels procediments sancionadors tramitats a l'empara d'esta llei serà d'un any a comptar de la data en què es va produir l'acte administratiu que va iniciar la seua tramitació.

Disposició transitòria única. *Adaptació al que disposa l'article 19.*

1. Les administracions públiques competents en l'execució del control metrològic de l'Estat el règim d'habilitació de les quals no siga d'acord amb el que estableix l'article 19.3, hauran d'adoptar les mesures necessàries per a garantir l'aplicació d'allò que s'ha disposat en el dit apartat abans de l'1 de gener de 2017.

2. Fins que no s'aproven les normes de desplegament del que disposa l'article 19 d'esta llei i siguen designats d'acord amb esta, el Centre Espanyol de Metrologia i els altres organismes designats podran continuar realitzant les activitats pròpies del control metrològic de l'Estat per a les quals estiguen habilitats, d'acord amb els terminis i les condicions establits en les normes aplicables.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

Queden derogats la Llei 3/1985, de 18 de març, de Metrologia; el Reial Decret Legislatiu 1296/1986, de 28 de juny, pel qual es modifica la Llei 3/1985, de 18 de març, de Metrologia, i s'estableix el control metrològic CEE; l'article 11 de la Llei 25/2009, de 25 de desembre, de modificació de diverses lleis per a la seua adaptació a la Llei sobre el lliure accés a les activitats de servici i el seu exercici, i el capítol VI del Reial Decret 889/2006, de 21 de juliol, que regula el control metrològic de l'Estat sobre els instruments de mesura, així com totes les disposicions que s'oposen al que estableix la present llei.

Disposició final primera. *Desplegament normatiu.*

El Govern, a proposta del Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme, dictarà les disposicions reglamentàries que es requerisquen per al desplegament i l'aplicació de la present llei.

Disposició final segona. *Autorització per a l'actualització de sancions.*

S'autoritza el Govern, a proposta del Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme, per a actualitzar, cada dos anys i mitjançant un reial decret, les quanties de les sancions de l'article 23 d'esta llei.

Disposició final tercera. *Modificació de la Llei 21/1992, de 16 de juliol, d'Indústria.*

La Llei 21/1992, de 16 de juliol, d'Indústria, es modifica de la manera següent:

U. L'article 4.5 queda redactat de la manera següent:

«Sense perjudici del que disposa l'article 15 d'esta llei, únicament es podrà requerir autorització administrativa prèvia de l'administració competent quan siga obligatòria per al compliment d'obligacions de l'Estat derivades de la normativa comunitària o de tractats i convenis internacionals.»

Dos. L'article 8.11 queda redactat de la manera següent:

«Acreditació: declaració per un organisme d'acreditació que un organisme d'avaluació de la conformitat complix els requisits fixats d'acord amb normes harmonitzades, i quan corresponga, altres requisits addicionals, incloent-hi els establits en els esquemes sectorials pertinents, per a exercir activitats específiques d'avaluació de la conformitat.»

Tres. L'article 13.1.b) queda redactat de la manera següent:

«b) Certificació o acta d'un organisme de control, instal·lador o conservador habilitat o un tècnic facultatiu competent.»

Quatre. L'article 15 queda redactat de la manera següent:

«Article 15. *Organismes de control.*

1. Els organismes de control són aquelles persones físiques o jurídiques que, tenint capacitat d'obrar i disposant dels mitjans tècnics, materials i humans, i de la imparcialitat i independència necessàries, poden verificar el compliment de les condicions i dels requisits de seguretat establits en els reglaments de seguretat per als productes i instal·lacions industrials.

Un reial decret del Consell de Ministres establirà els requisits i les condicions exigibles a estos organismes i, en particular, els seus requisits d'independència. Així mateix, els dits organismes hauran de complir les disposicions tècniques que es dicten amb caràcter estatal per al seu reconeixement en l'àmbit de la Unió Europea.

2. La valoració tècnica del compliment dels requisits i les condicions mencionats en l'apartat anterior serà realitzat per una entitat nacional d'acreditació, a fi de verificar i certificar la seua competència tècnica en la realització de les seues activitats, sense perjudici de la competència administrativa per a comprovar el compliment dels requisits administratius requerits.

3. Els organismes de control estaran obligats, com a requisit previ a l'inici de l'activitat, a subscriure pòlisses d'assegurança, avals o altres garanties financeres equivalents que cobrisquen els riscos de la seua responsabilitat en la quantia que s'establisca reglamentàriament.

4. El règim d'habilitació per a l'accés i l'exercici de l'activitat dels organismes de control consistirà en una declaració responsable davant de l'autoritat competent, amb acreditació prèvia de la competència tècnica de l'organisme de control per una entitat nacional d'acreditació. L'habilitació correspon a l'autoritat competent en matèria d'indústria on l'organisme de control accedisca a l'activitat per a la qual desitja ser acreditat, sense perjudi, si és el cas, de l'aplicació d'allò que disposa en matèria d'autoritat d'origen la disposició addicional deu de la Llei 20/2013, de 9 de desembre, de Garantia de la Unitat de Mercat.

La declaració responsable habilitarà l'organisme de control per a desenvolupar l'activitat per a la qual ha sigut acreditat en tot el territori espanyol per un temps indefinit, sense perjudi, si és el cas, del que disposa la normativa comunitària a l'efecte del seu reconeixement en la Unió Europea.

5. Els certificats emesos pels organismes de control en l'exercici de les seues activitats tindran validesa i eficàcia en tot el territori espanyol.

6. La inscripció dels organismes de control en el Registre Integrat Industrial regulat en el títol IV d'esta llei serà realitzat d'ofici per l'administració pública competent, basant-se en les dades incloses en la declaració responsable.»

Cinc. L'article 16 queda redactat de la manera següent.

«Article 16. *Funcionament dels organismes de control.*

1. La verificació, per part dels organismes de control, del compliment de les condicions de seguretat s'efectuarà per mitjà de qualsevol dels procediments d'avaluació de la conformitat reglamentàriament establits, d'acord, si és el cas, amb la normativa comunitària.

2. Quan de l'informe o certificat d'un organisme de control no s'acredite el compliment de les exigències reglamentàries, l'interessat podrà manifestar la seua disconformitat davant de l'organisme de control i, en cas de desacord, davant de l'administració competent. L'Administració requerirà de l'organisme els antecedents i efectuarà les comprovacions que corresponguen, i donarà audiència a l'interessat en la forma prevista en la Llei 30/1992, de 26 de novembre, del Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú, i resoldrà si és correcte o no el control realitzat per l'organisme en el termini que a este efecte establisca la mencionada llei, i a falta d'això, en el termini de tres mesos. Fins que no existisca una revocació del certificat negatiu per part de l'Administració, l'interessat no podrà sol·licitar el mateix control d'un altre organisme de control.

3. La supervisió dels organismes de control es durà a terme tal com establix la Llei 20/2013, de 9 de desembre, de Garantia de la Unitat de Mercat, en el seu capítol VI.

4. Els titulars o responsables d'activitats i instal·lacions subjectes a inspecció i control per seguretat industrial estan obligats a permetre l'accés a les instal·lacions als experts dels organismes de control, facilitant-los la informació i documentació necessàries per a complir la seua tasca segons el procediment reglamentàriament establert.

5. Els organismes de control hauran de facilitar a l'administració competent la informació sobre les seues activitats que reglamentàriament es determine.»

Sis. L'article 18 passa a tindre la redacció següent:

«Article 18. *Consell de Coordinació de la Seguretat Industrial.*

1. Es crea el Consell de Coordinació de la Seguretat Industrial com a òrgan consultiu de l'Administració General de l'Estat i, d'altra banda, com a òrgan de cooperació, comunicació i informació entre els òrgans competents de les administracions públiques per a impulsar i coordinar els criteris i actuacions en

matèria de seguretat industrial. La creació d'este consell no podrà suposar un increment de dotacions, ni retribucions, ni altres gastos de personal.

2. Seran fins del Consell:

a) Promoure la coordinació de les actuacions i la unificació de criteris entre les administracions públiques per a la necessària unitat del mercat en l'àmbit de la qualitat i la seguretat industrial.

b) Propiciar l'intercanvi d'informació i coordinació de les campanyes de control de productes industrials que el Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme i les comunitats autònomes duguen a terme.

c) Identificar aquelles millores reglamentàries que permeten l'efectiu assegurament de la qualitat i seguretat industrial.

3. Per a la consecució dels dits fins, el Consell tindrà les funcions següents:

a) Informar, si ho considera necessari el ministeri proponent, dels projectes de normes en matèria de qualitat i seguretat industrial que tramite l'Administració General de l'Estat.

b) Impulsar la realització d'estudis, informes i guies en matèria de qualitat i seguretat industrial.

c) Promoure la creació de bases de dades i informació, en els termes que establisquen els respectius reglaments, així com l'elaboració d'estadístiques que permeten a les administracions públiques i als sectors interessats el coneixement de la situació en matèria de seguretat industrial referida al conjunt nacional.

d) Promoure la creació dels comitès necessaris per a l'intercanvi d'informació i unificació de criteris entre administracions públiques a fi d'aconseguir una efectiva unitat de mercat.

4. El Consell de Coordinació de la Seguretat Industrial estarà adscrit al Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme i serà presidit pel secretari general d'Indústria i de la Xicoteta i Mitjana Empresa.

La vicepresidència d'este òrgan l'exercirà el director general d'Indústria i de la Xicoteta i Mitjana Empresa.

Els vocals del Consell seran determinats pel reial decret que n'aprove la composició i les normes de funcionament.

Així mateix, comptarà amb una secretaria, el titular de la qual serà nomenat pel secretari general d'Indústria i de la Xicoteta i Mitjana Empresa i assistirà a les sessions amb veu i sense vot.

Quan la matèria dels assumptes a tractar així ho requerisca, podran incorporar-se al Consell altres representants de l'Administració General de l'Estat o de les comunitats autònomes diferents dels vocals.

5. La composició i les normes de funcionament del Consell de Coordinació de la Seguretat Industrial seran aprovades per un reial decret del Consell de Ministres a proposta del ministre d'Indústria, Energia i Turisme.

Este reial decret podrà regular l'existència d'una comissió permanent amb competències delegades del Consell i de comitès tècnics de caràcter sectorial i horitzontal, destinats a col·laborar en les tasques reglamentàries i a coordinar les actuacions en matèria de qualitat i seguretat industrial.»

Set. L'article 31 queda redactat en els termes següents:

«Article 31. *Classificació de les infraccions.*

1. Són infraccions molt greus les següents:

a) L'incompliment dolós dels requisits, obligacions o prohibicions establits en la normativa industrial sempre que ocasionen risc greu o dany per a les persones, la flora, la fauna, les coses o el medi ambient.

b) La reincidència en una falta greu per la qual s'haja sigut sancionat en el termini dels dos anys anteriors a la seua comissió.

c) La negativa absoluta a facilitar informació o prestar col·laboració al personal inspector.

d) Les tipificades en l'apartat següent com a infraccions greus, quan d'estes resulte un dany molt greu o es derive un perill molt greu i imminent per a les persones, la flora, la fauna, les coses o el medi ambient.

2. Són infraccions greus les següents:

a) La fabricació, importació, distribució, comercialització, venda, transport, instal·lació, reparació o utilització de productes, aparells o elements subjectes a seguretat industrial sense complir les normes reglamentàries, quan comporte un perill o un dany greu per a les persones, la flora, la fauna, les coses o el medi ambient.

b) La posada en funcionament d'instal·lacions no tenint la corresponent autorització o inscripció registral, o sense la prèvia presentació dels documents exigits quan algun d'estos siga preceptiu d'acord amb la corresponent disposició legal o reglamentària.

c) L'exercici d'activitats sense la corresponent autorització, habilitació o inscripció registral, quan esta siga preceptiva, o transcorregut el seu termini de vigència, així com la modificació no autoritzada per l'autoritat competent de les condicions i els requisits sobre els quals s'ha atorgat la corresponent autorització, habilitació o inscripció.

d) No disposar de contractes de manteniment de les instal·lacions amb empreses habilitades en els casos en què siguen obligatoris.

e) L'ocultació o alteració dolosa de les dades a què es referixen els articles 22 i 23 d'esta llei, així com la resistència o demora reiterada a proporcionar-les sempre que estes no es justifiquen degudament.

f) La resistència dels titulars d'activitats i instal·lacions industrials a permetre l'accés o facilitar la informació requerida per les administracions públiques, quan hi haja obligació legal o reglamentària d'atendre esta petició d'accés o informació o quan esta siga necessària per a poder executar la corresponent inspecció o control de mercat.

g) L'incompliment dels requeriments específics i de les mesures cautelars que formule l'autoritat competent, quan es produísca de manera reiterada.

h) L'expedició de certificats, informes o actes el contingut dels quals no s'ajuste a la realitat dels fets.

i) La redacció i la firma de projectes o memòries tècniques el contingut dels quals no s'ajuste a les prescripcions establides en la normativa aplicable.

j) Les inspeccions, assajos o proves efectuades pels organismes de control de manera incompleta o amb resultats inexactes per una insuficient constatació dels fets o per la deficient aplicació de normes tècniques.

k) L'acreditació d'organismes de control per part de les entitats d'acreditació quan s'efectue sense verificar totalment les condicions i els requisits tècnics exigits per al funcionament d'aquells o per mitjà d'una valoració tècnicament inadequada.

l) L'incompliment de les prescripcions dictades per l'autoritat competent en qüestions de seguretat relacionades amb esta llei i amb les normes que la despleguen.

m) La inadequada conservació i manteniment d'instal·lacions si d'això en pot resultar un perill per a les persones, la flora, la fauna, els béns o el medi ambient.

n) La inexactitud, la falsedat o l'omissió de qualsevol dada o manifestació, de caràcter essencial, sobre el compliment dels requisits exigits assenyalats en la declaració responsable o en la comunicació aportada pels interessats.

ñ) La realització de l'activitat sense complir els requisits exigits o sense haver realitzat la comunicació o la declaració responsable quan alguna d'estes siga preceptiva.

o) La falta de comunicació a l'administració pública competent de la modificació de qualsevol dada de caràcter essencial inclosa en la declaració responsable o comunicació prèvia.

p) Mantindre en funcionament instal·lacions sense haver superat favorablement les inspeccions, revisions o comprovacions que estableix la normativa de desplegament de la present llei.

q) L'incompliment per negligència greu dels requisits, les obligacions o les prohibicions que estableix la normativa industrial sempre que es produïsca un risc per a les persones, la flora, la fauna, les coses o el medi ambient, encara que siga d'escassa entitat; i el mateix incompliment i comportament quan, comés amb negligència simple, produïsquen un risc greu per a les persones, la flora, la fauna, les coses o el medi ambient.

r) La reincidència en una falta lleu per la qual s'haja sigut sancionat en el termini dels dos anys anteriors a la seua comissió.

3. Són infraccions lleus les següents.

a) La fabricació, la importació, la comercialització, la venda, el transport, la instal·lació o la utilització de productes, aparells o elements industrials sense complir les normes reglamentàries aplicables, quan no constituïsca infracció greu o molt greu.

b) La no-comunicació a l'administració pública competent de les dades indicades en els articles 22 i 23 d'esta llei dins dels terminis reglamentaris.

c) L'incompliment dels requeriments específics o les mesures cautelars que formule l'autoritat competent dins del termini concedit a este efecte, sempre que es produïsca per primera vegada.

d) La falta d'esmena de les deficiències detectades en inspeccions i revisions reglamentàries en el termini assenyalat en l'acta corresponent o la falta d'acreditació d'esta esmena davant de l'administració pública competent, sempre que les dites deficiències no constituïsquen una infracció greu o molt greu.

e) La inadequada conservació i manteniment de les instal·lacions, quan no constituïsca una infracció greu o molt greu.

f) La falta de col·laboració amb les administracions públiques en l'exercici realitzat per estes de les funcions d'inspecció i control derivades d'esta llei.

g) L'incompliment, per simple negligència, dels requisits i les obligacions que estableix la normativa industrial sempre que es produïsca risc per a les persones, la flora, la fauna, les coses o el medi ambient, i este siga d'escassa incidència.

h) La inexactitud, falsedat o omissió en qualsevol dada, o manifestació, de caràcter no essencial, sobre el compliment dels requisits exigits assenyalats en la declaració responsable o la comunicació aportada pels interessats.

i) La falta de comunicació a l'administració pública competent de la modificació de qualsevol dada de caràcter no essencial inclosa en la declaració responsable o en la comunicació prèvia.»

Huit. L'article 34.1 queda redactat en els termes següents:

«Article 34. Sancions.

1. Les infraccions seran sancionades en la forma següent:

- a) Les infraccions lleus, amb multes de fins a 3.005,06 euros.
- b) Les infraccions greus, amb multes des de 3.005,07 fins a 90.151,82 euros.
- c) Les infraccions molt greus, amb multes des de 90.151,83 fins a 601.012,10 euros.

El Govern, a proposta del Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme, podrà actualitzar, mitjançant un reial decret, les quanties de les sancions.»

Disposició final quarta. *Modificació de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del Sector Elèctric.*

La Llei 24/2013, de 26 de desembre, del Sector Elèctric, queda modificada en els termes següents:

U. S'afeg un nou apartat a l'article 4, amb la redacció següent:

«6. La planificació elèctrica podrà incloure un annex, de caràcter no vinculant, amb aquelles instal·lacions de la xarxa de transport que s'estime necessari posar en servici durant els anys posteriors a l'horitzó de la planificació. La inclusió d'una instal·lació en este annex servirà només a l'efecte d'iniciar els tràmits administratius pertinents de la dita instal·lació. Abans de dictar les resolucions que pertocuen podrà acordar-se la suspensió en els procediments administratius relatius a les instal·lacions objecte d'este apartat fins a la inclusió d'estes en la planificació elèctrica vinculant. El contingut del mencionat annex podrà ser modificat en els mateixos supòsits previstos en l'apartat 4 d'este article i atenent els procediments que s'hi preveuen.»

Dos. L'article 16.2 de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del Sector Elèctric, queda modificat en els termes següents:

«2. El Govern establirà l'estructura i les condicions d'aplicació dels peatges d'accés a les xarxes de transport i distribució que hauran de satisfer:

- a) Els consumidors, tenint en compte les especialitats per nivells de tensió i les característiques dels consums per períodes horaris i potència.
- b) Els productors, tenint en compte l'energia abocada a les xarxes.»

Tres. L'article 33.1.b) de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del Sector Elèctric, queda modificat en els termes següents:

«b) Dret de connexió a un punt de la xarxa: dret d'un subjecte a acoblar-se elèctricament a un punt concret de la xarxa de transport existent o planificada amb caràcter vinculant o de distribució existent o inclosa en els plans d'inversió aprovats per l'Administració General de l'Estat en unes condicions determinades.»

Quatre. El primer paràgraf de l'article 33.2 de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del Sector Elèctric, queda modificat en els termes següents:

«2. La concessió d'un permís d'accés es basarà en el compliment dels criteris tècnics de seguretat, regularitat, qualitat del subministrament i de sostenibilitat i eficiència econòmica del sistema elèctric establits reglamentàriament pel Govern. L'aplicació d'estos criteris determinarà l'existència o no de capacitat d'accés. En l'avaluació de la capacitat d'accés s'hauran de considerar, a més del mateix nuc a què es connecta la instal·lació, tots els nucs amb influència en el nuc on es connecta la instal·lació, tenint en compte les instal·lacions de producció d'energia elèctrica i consum existents i les ja compromeses en els dits nucs. De la mateixa manera, en la mencionada avaluació la xarxa a considerar serà la xarxa de transport existent o planificada amb caràcter vinculant o la xarxa de distribució existent o inclosa en els plans d'inversió aprovats per l'Administració General de l'Estat en unes condicions determinades.»

Disposició final quinta. *Títol competencial.*

1. Esta llei es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.12a de la Constitució, que atribuïx a l'Estat la competència exclusiva per a dictar la legislació sobre pesos i mesures i la determinació de l'hora oficial.
2. S'exclou de l'anterior l'article 14, que s'empara en l'article 149.1.28a de la Constitució, que atribuïx a l'Estat la competència sobre defensa del patrimoni cultural, artístic i monumental espanyol contra l'exportació i l'espoliació.
3. També s'exclou la disposició final tercera, que es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.13a de la Constitució, que atribuïx a l'Estat la competència sobre bases i la coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica.

Disposició final sexta. *Entrada en vigor.*

Esta llei entrarà en vigor l'endemà de la publicació en el «Boletín Oficial del Estado».

Per tant,
Mane a tots els espanyols, particulars i autoritats, que complisquen esta llei i que la facen complir.

Madrid, 22 de desembre de 2014.

FELIPE R.

El president del Govern,
MARIANO RAJOY BREY